

Utenriksdepartementet Utenriksrådets kontor
Postboks 8114 DEP

0032 OSLO

Deres/ Dykkar ref./ Your ref.:

Dato/ Date:

31.03.2022

Vår ref./ Our ref.:

2100383-47

Vår saksbeh./ Enquiries:

Jan-Petter Holvedahl

Oversendelsesnotat: Landrapport (Country Evaluation Brief) for Den demokratiske republikken Kongo

Evalueringsavdelingen har i 2021-2022 videreført arbeidet med å produsere landrapporter, såkalte «Country Evaluation Briefs» (CEB), for norske partnerland. Vi har denne gang tatt for oss Den demokratiske republikken Kongo (DRK). Hensikten med CEBene er å sammenstille, systematisere og presentere evalueringsbasert kunnskap om den *samlede internasjonale* bistandsinnsatsen i Norges partnerland. CEBen om DRK er den 18. i rekken av CEBer om Norges partnerland. Landrapporten er utarbeidet av konsultentselskapet her på oppdrag fra Avdeling for evaluering i Norad.

I likhet med tidligere landrapporter presenterer landrapporten for DRK relevant landkunnskap og systematiserer funn om den internasjonale bistandsinnsatsen i landet fra evalueringer og andre relevante dokumenter publisert i perioden 2016-2020. I tillegg til landrapporten er det også utarbeidet et «evalueringsportrett», som består av korte sammendrag av de underliggende evalueringsrapportene, samt lenker til disse. CEBen og evalueringsportrettet retter seg først og fremst mot personer i Utenriksdepartementet og Norad samt i sivilt samfunn som arbeider med DRK, samt deres samarbeidspartnere.

Bruk og læring

Målet for arbeidet med CEBene er å skape en voksende database av systematisk innsamlet, kortfattet og lett tilgjengelig informasjon, som kan være relevant for ulike brukergrupper og bidra til et bredt kunnskapsgrunnlag for utviklingspolitikk og bistandsinnsats. Samlet kan landrapportene også bidra til å avdekke områder der det i dag mangler kunnskap.

Funnene i CEBen for DRK er hentet fra i alt ca. 25 ulike evalueringer. I tillegg til å presentere funn fra det underliggende evalueringsmaterialet, reflekterer konsulentene i sluttkapitlet over styrker, svakheter, områder der det mangler kunnskap, samt fremtidsutsikter for landet.

Vi har lagt stor vekt på å sikre et enhetlig og lettlest format for CEBen og det tilhørende evalueringsportrettet. Hensikten er både å gjøre det lett for leseren å finne frem til og tilegne seg stoffet og å presentere et gjenkjennelig og attraktivt produkt. Vi håper dette vil kunne fremme interessen for – og bruken av – evalueringer som kunnskapsgrunnlag for beslutninger om bistandsinnsats og for innsatsen på bakken.

Oppsummering av funn og lærdommer om bistandsinnsatsen i DRK:

- Til tross for at bistandsinnsatsen i DRK har bidratt til utvikling, betyr omfattende kriser i stor skala at landet har møtt betydelige mangler innen finansiering og respons overfor sårbare befolkningsgrupper. Mer enn 60 millioner mennesker i DRK lever under den globale fattigdomsgrensen på USD 1,90 per dag.
- Nær halvparten av den samlede bistandsinnsatsen (ODA) til DRK i 2019, som da utgjorde nær USD 3,2 milliarder, ble gitt i form av humanitærbistand.
- Evalueringer finner at giverprogrammer og -prosjekter i mange tilfeller har vært effektive, men har hatt begrenset bærekraft. Programmer som ble utviklet og gjennomført i nært samarbeid med lokale aktører, hadde størst sjanse til å oppnå varige resultater.
- Kvinners rettigheter og likestilling er det vanligste tverrgående hensynet som er vurdert i de ulike evalueringene. Mens en viss grad av endring ble observert på området, finner evalueringene kun overfladiske endringer innen kjønnsnormer i landet.
- Innsats innen skogbevaring hadde gode resultater innen bærekraftig skogbruk og inkludering av lokalsamfunn, og lokalbaserte utviklingstiltak førte til reelle levekårsforbedringer. Klimaendringer og avskoging som tverrgående hensyn er imidlertid i liten grad ivaretatt.
- Flere evalueringer har sett på helsebistand til DRK. Giverinnsats for å styrke landets ineffektive og dysfunksjonelle helsesystem har et stykke på vei lyktes i å forbedre kvaliteten på og tilgangen til helsetjenester og -produkter.
- Fremtidig innsats bør være kontekst-spesifikk og inkludere kvinners rettigheter og likestilling, samt skape varig motstandsdyktighet mot kriser, lokalt eierskap samt gjøre noe med de underliggende årsakene til sårbarhet.

Evalueringsavdelingens vurdering

Etter vår vurdering bygger den nye CEBen på et grundig arbeid med å velge ut dokumenter og sammenstille og presentere funn fra evalueringer og andre relevante dokumenter. Funn og lærdommer som er trukket frem, kan etter Evalueringsavdelingens syn forsvares.

Evalueringsavdelingens anbefalinger

På bakgrunn av CEBene har vi følgende anbefalinger:

1. At CEB-en inngår som en del av kunnskapsgrunnet for planlegging av nåværende og fremtidig norsk bistand til DRK.
2. At CEBen med tilhørende evalueringsportrett viderefremmes til norske ambassader og relevante samarbeidspartnere i landet.

Siv L. Lillestøl
Fungerende Evalueringsdirektør
Avdeling for evaluering

Jan-Petter Holvedahl
Prosjektleder/seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur.

Liste over kopimottakere/ Recipient(s) in copy:

Direktørens kontor

Utenriksdepartementet Regionavdelingen

Avdeling for evaluering - Siv Janne Lillestøl